

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 6

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Áprily Lajos: Tetőn
Kós Károlynak

Ősz nem sodort még annyi árva lombot,
annyi riadt szót: „Minden összeomlott.”

Nappal kószáltam, éjjel nem pihentem,
vasárnap reggel a hegyekre mentem.

Ott lenn: sötét ködöt kavart a katlan.
Itt fenn: a vén hegy állott mozdulatlan.

Időkbe látó meztelen tetőjén
tisztást vetett a bujdosó verőfény.

Ott lenn: zsibongott még a völgy a láztól.
Itt fenn fehér sajttal kínált a pásztor.

És békeességes szót ejtett a szája,
és békeességgel várt az esztenája.

Távol, hol már a hó királya hódít,
az ég lengette örök lobogóit.

Tekintetem szárnyat repesve bontott,
átöleltem a hullám-horizontot

s tetőit, többet száznál és ezernél –
s titokzatos szót mondtam akkor:
Erdély...

a. Mi jellemző a cím és a szöveg kapcsolatára?	5 pont
b. Melyek a vers szerkezeti sajátosságai?	5 pont
c. Értelmezze a költemény motívumait!	5 pont
d. Mi jellemző a vers hangulatára?	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Használd, majd dobd el, és gyorsan vegyél újat – leegyszerűsítve ez a 21. századi szabadpiac egyik sarkalatos tézise. A rendszer hatékonyan működik, mert csak három fogaskereke van: a reklám, a hitel és a tervezett elavulás.

A tervezett elavulás annyit tesz, hogy a gyártó különféle technikai megoldásokkal eleve kódolja a termék élettartamát és használati idejét, ezzel párhuzamosan pedig időt és pénzt fordít olyan marketingmódszerek kidolgozására, amelyek a megvásárolt eszközt egy idő után meghaladottnak, kevésbé biztonságosnak, értékét vesztettnek láttatják tulajdonosa szemében. A napokban például számtalan amerikai veszteget az üzletek előtt, hogy elsőként tegyen szert az új iPhone 4s nevű készülékre – többségük azzal múlatta az időt, hogy fél-, egyéves iPhone-készülékén játszott vagy internetezett. Ipartörténeti kuriózum, hogy a DuPont kémiai tröszt 1940-ben nők tucatjait tette boldoggá a forradalmian új anyagból, nejlonból készült harisnyaival, melyeken sosem futott fel a szem, sőt olyan erősek voltak, hogy szükség esetén autók vontatóköteleként lehetett használni őket. A repeső nők száma azért nem lépte túl a néhány százat, mert a gazdasági számításokat végző cég még abban az évben megparancsolta fejlesztőmérnökeinek, hogy tervezzenek kevésbé tartós nejlonszálakat.

Érdemes végiggondolni, hány száz használati cikkel van több egy mai háztartásban, mint ötven évvel ezelőtt. Látszólag ezek a mai, jobb életkörülményeket hivatottak biztosítani – csak valahogy nem látni az életükkel felettébb elégedett tömegeket. Ha a tárgyak, eszközök javíthatóságának gondolata végleg kiradírozódik a kollektív tudatból, egy érzés erősül: a gyártóktól és eszközöktől való teljes – anyagi, lelki és életvitelbeli – függőség. Aminek kielégítésére pénz kell, azt viszont csak egyre nagyobb hajszával, vagyis életünk minőségének szándékos, „önkező” csökkentésével lehet összeszedni. Erre tessék gombot varrni! Apropó: mikor vásároltak utoljára cernát és gombot?

(Burus János Botond: Szép új jövő)

a. Milyen kommunikációs funkció érvényesül a szövegben? Válaszát indokolja!	5 pont
b. A szöveg szerint mi a 21. századi szabadpiac egyik fő tézise?	5 pont
c. Fogalmazza meg a szöveg alapján, mit jelent a „tervezett elavulás”!	5 pont
d. Fejtse ki 10-15 mondatban véleményét a 21. század fogyasztói társadalmáról!	10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: A tanítás szerepe a középkori legendában (pl. Margit-legenda, Ferenc-legenda vagy más középkori legenda)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

a. a legenda műfaji sajátosságai	5 pont
b. a középkor világszemléletének jellemzői (pl. vallásosság, ciklikus időszemlélet)	5 pont
c. a szereplők megformálásának eljárásai (pl. cselekedtetés, túlzás)	5 pont
d. a tanítás szerepe a legendában	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.